

KARTA PRACY DO LEKCJI 28.

TEMAT: PRZEMIANY POLITYCZNE PÓŹNEGO ŚREDNIOWIECZA

ZADANIE 1. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Kryzys papieżstwa*) uzupełnij luki w tekście.

W wyniku sporu króla Francji z papieżem papieżstwo znalazło się pod wpływami francuskich władców. W r. siedzibę papieżstwa przeniesiono z Rzymu do
 W ten sposób rozpoczął się okres w dziejach papieżstwa nazywany, która trwała do roku
 W następnym roku nastąpił rozłam w kościele zwany, który był spowodowany wyborem dwóch papieży. Kryzys ten został zakończony dopiero podczas soboru w, w czasie którego jedynym papieżem obwołany został, który miał rezydować w

ZADANIE 2. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Wojna stuletnia*) wykonaj polecenia.

A. Wymień dwie przyczyny wojny stuletniej.

-
-

B. Uzupełnij tekst.

Wojna od początku toczyła się przy przewadze wojsk, które pokonały przeciwników w dużych bitwach pod Crécy, Poitiers i Azincourt. Dopiero pojawienie się wiejskiej dziewczyny odwróciło losy wojny. Przyczyniła się ona do królewskiej koronacji

C. Wypisz dwa skutki wojny stuletniej.

-
-

ZADANIE 3. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Węgry i Czechy* oraz tekst w ramce *Jan Hus i husytyzm*) wykonaj polecenia.

A. Uzupełnij tekst.

Dla rozwoju Węgier i Czech ważną rolę odegrały obce dynastie. Na Węgrzech po objęciu rządów przez dynastię nastąpił rozwój terytorialny, gospodarczy, a także naukowy. Król

AUTORZY: Marcin Markowicz, Olga Pytlińska-Markowicz

ufundował pierwszy w tym kraju uniwersytet w Podobny rozwój państwa postępował w Czechach pod rządami dynastii Jej przedstawiciel – – w roku utworzył w Pradze uniwersytet.

B. Wymień cztery poglądy Jana Husa dotyczące zmian w Kościele, które przyczyniły się do uznania go za heretyka.

-
-
-
-

ZADANIE 4. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Państwo krzyżackie w Prusach*) oraz poniższego tekstu historyka wykonaj polecenia.

Historyk o podbojach Krzyżaków

Krzyżacy, wspomagani przez licznych ochotników [...] rozpoczęli systematyczny podbój Prus [...]. Z ziemi chełmińskiej posuwali się wzdłuż Wisły, zdobywając kolejne grody Prusów i lepiej je fortyfikując. Osadzona tam załoga krzyżacka wytrzymała odwetowe uderzenie Prusów aż do chwili, gdy następna wyprawa z udziałem krzyżowców pokonywała oblegających i posuwała się dalej na północ, zdobywając kolejny gród. Po opanowaniu prawego brzegu Wisły Krzyżacy kontynuowali swój marsz wzdłuż wybrzeża morskiego. [...] Powstały na początku XIII stulecia zakon niemiecki - Kawalerów Mieczowych, po klęsce poniesionej w 1237 r. w walce z Litwinami, połączył się z Krzyżakami, pomagając im w opanowaniu Prus. [...] W rezultacie nad północną granicą Polski powstało jedno z silniejszych państw w ówczesnej Europie [...], państwo, które w ciągu całego swego istnienia stało się niebezpieczeństwem dla Polski. Jednocześnie stanowiło też jeden z ważnych przekazników form ustrojowych, gospodarczych i obyczajowych Zachodu na nasze ziemie.

H. Samsonowicz, *Historia Polski do roku 1795*, Warszawa 1985, s. 53–55.

A. Wymień ziemie, które znalazły się na przełomie XIII i XIV w. w granicach państwa krzyżackiego.

-
-

B. Wyjaśnij, jakie było znaczenie Malborka dla dalszego rozwoju państwa zakonnego.

-
-
-

ZADANIE 5. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Państwo moskiewskie*) scharakteryzuj działania Iwana III Srogiego, które przyczyniły się do powstania Wielkiego Księstwa Moskiewskiego.

-
-
-

AUTORZY: Marcin Markowicz, Olga Pytlińska-Markowicz

ZADANIE 6. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Zmiany na mapie politycznej Europy w XV w.*) wykonaj polecenia.

A. Przeczytaj poniższy tekst i wyjaśnij, w jaki sposób Złota Bulla regulowała zasady wyboru władcy Rzeszy.

Historyk o wydaniu Złotej Bulli

Karol IV Luksemburski [...] został królem czeskim i niemieckim, a później także cesarzem. [...] Chcąc uporządkować sprawy polityki niemieckiej, w 1356 r. wydał Złotą Bullę, dokument utrwalający ustrój Rzeszy jako związku państw pod przewodnictwem cesarza. Prawo wyboru króla Niemiec, a w rezultacie także cesarza, przyznane zostało siedmiu elektorom: władcom Czech, Palatynatu, Saksonii, Brandenburgii oraz arcybiskupom Kolonii, Moguncji i Trewiru.

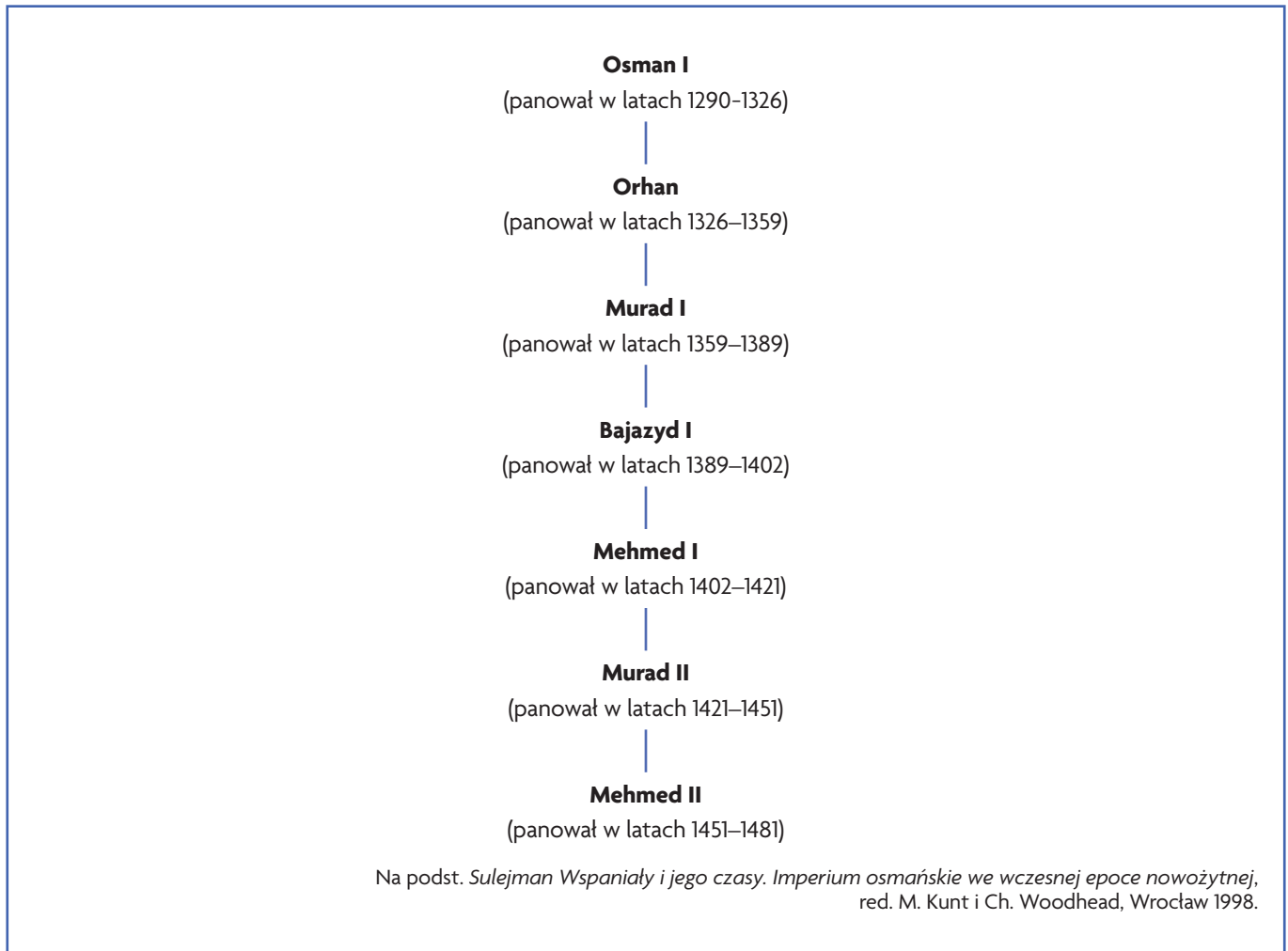
J. Choińska-Mika, W. Lengauer, M. Tymowski, K. Zielińska, *Historia 1. Podręcznik. Zakres podstawowy*, Warszawa 2007, s. 291.

B. Wyjaśnij okoliczności powstania Szwajcarii jako nowego państwa w Europie.

C. Uzupełnij tekst.

W okresie późnego średniowiecza w Europie dochodziło do łączenia państw w celu wzmocnienia ich pozycji międzynarodowej. W roku w Kalmarze unię pod berłem królowej zawarły,
..... i Także na Półwyspie Iberyjskim w roku
rządzona przez króla oraz władana przez królową
..... zostały zjednoczone, tworząc Królestwo Hiszpanii.

ZADANIE 7. Na podstawie podręcznika (podrozdział *Podboje Turków osmańskich w Europie*) oraz tablicy genealogicznej Osmanów wykonaj polecenia.

A. Rozstrzygnij, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. We właściwe miejsce w tabeli wstaw znak X.

Zdanie	Prawda	Fałsz
W 1389 r. sułtan Murad I pokonał wojska serbskie w bitwie na Kosowym Polu i dokonał podboju większej części Bałkanów.		
Sułtan Bajazyd I w bitwie pod Nikopolis w roku 1396 powstrzymał krucjatę zorganizowaną przez Zygmunta Luksemburskiego.		
Sułtanem, z którym bitwę pod Warną stoczył władca Polski i Węgier Władysław III Jagiellończyk, był Mehmed I.		
Tablica genealogiczna uwzględnia władcę tureckiego, który doprowadził do zdobycia Konstantynopola i upadku cesarstwa bizantyjskiego.		

B. Wyjaśnij, jakie znaczenie dla periodyzacji dziejów ma zdobycie Konstantynopola przez Turków osmańskich.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....